

Qualis
KVALITETSSÄKRING

Qualis Granskningsrapport

Förskolorna Svalan,
Norrgården & Solstrålen
Svalöv

Granskning genomförd i november 2016
av Ingrid Johnsson och Sara Bergqvist

Kompletterande granskning genomförd
i maj 2017 av Ingrid Johnsson

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
En kort presentation – förskolorna Svalan, Norrgården & Solstrålen	3
Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning	3
Verksamhetens kvalitet inom elva områden	6
A. Utveckling och lärande	6
B. Normer och värden.....	8
C. Barns delaktighet och inflytande.....	10
D. Arbetssätt och pedagogroll	11
E. Förskola och hem	13
F. Organisation	14
G. Styrning och ledarskap.....	17
H. Kommunikation	19
I. Kompetens.....	21
J. Resursutnyttjande.....	23
K. Image	25
Slutomdöme	26
Bilaga: sammanställning av poäng	28

Sammanfattning

Svalan, Norrgården och Solstrålen är kommunala förskolor i Svalövs kommun och ingår i Svalövs tätorts förskoleområde. Förskolorna ligger i tre olika bostadsområden. Norrgården är byggd i ett villaområde som heter Norrevång. I närmiljön finns strövområden och många lekplatser. Solstrålen ligger i ett nytt bostadsområde som heter Kyrkvången och som ligger nära kyrkan. Barnen på Solstrålen kommer från Kyrkvången och ett intilliggande villaområde vid Svalövssjön. Cirka 30 procent av barnen på dessa två förskolor är flerspråkiga och de kommer från andra bostadsområden i Svalöv. Barnen har medvetet blivit placerade på någon av dessa två förskolor för att undvika segregation i Svalöv. Svalan ligger väldigt centralt i ett område som både består av villor och flerfamiljshus. Förskolan har nära till bibliotek och lekplatser. Här är cirka 70 procent flerspråkiga. November 2016 var Svalan den största förskolan med fem arbetslag, Norrgården med fyra arbetslag och Solstrålen med tre arbetslag. På Solstrålen finns även Svalövs kommuns språkförskola. Inför vårterminen stängdes avdelningen Björnen på Svalans förskola. Totalt finns 180 barn inskrivna i åldrarna 1-5 år samt 35 pedagoger.

Arbetet med Qualis startade läsåret 2008-2009. Förskoleområdet granskades första gången november 2016. Poängen uppgick till 69 men förskoleområdet blev ej certifierat enligt Qualis kvalitetssäkringssystem, där kravet är minst 60 poäng totalt och lägst steg 3 inom samtliga kvalitetsområden. Vid denna kompletteringsgranskning uppgår poängen till 73 och förskoleområdet är certifierat.

Förskoleområdet präglas av engagerade och lyhörda pedagoger där barnen trivs och föräldrarna känner sig trygga när de lämnar sina barn. Pedagogerna arbetar aktivt med likabehandling och mot kränkande behandling, vilket bidrar till det förtroende och ömsesidiga respekt mellan barn och pedagoger som vi ser på förskolan. Föräldrarna involveras i grovplaneringar, utvärderingar och nya målsättningar. Organisationen är tydlig med god struktur. Förskolechefen ser till att förskolorna kontinuerligt planerar, följer upp och utvecklar utbildningen samt uppmuntrar pedagogerna att bepröva och analysera sina egna erfarenhet och jämföra dem med andras. Alla pedagoger och arbetslag måste även i fortsättningen ta ansvar för att varje barns utveckling och lärande dokumenteras och att varje barn är delaktigt i dokumentationen av sitt lärande. Varje barn måste göras medvetet om olika sätt att lära. Att koppla ihop ett effektivt resursutnyttjande med kompetensutveckling kring IT, naturvetenskap och teknik bör medföra att pedagogerna på ett bättre sätt har möjlighet att utnyttja tiden till dokumentation i verksamhetsloggen och barnens portfolio i Schoolsoft.

En kort presentation - Svalövs tätorts förskolor: Svalan, Norrgården och Solstrålen

Svalan, Norrgården och Solstrålen är förskolor i förskoleområdet Svalövs tätort i Svalövs kommun. Förskolechef Kerstin Lindén Olsson leder förskolorna sedan 1 november 2013. Här finns 180 barn och 36 pedagoger fördelade på totalt tolv avdelningar. Svalan startade 1971, Norrgården etapp 1 år 1990 och etapp 2 år 2005 och Solstrålen, som är den nyaste förskolan startade år 2011. Svalan är centralt belägen i Svalöv i ett område med både villor och flerbostadshus. Förskolan har stora och rymliga lokaler. Utemiljön har nyligen gjorts om och den lockar till aktiviteter i olika former. Att cykla, plocka bär och frukt samt klättra är populärt. Norrgården ligger i ett villaområde. Varje avdelning har ett litet större rum och ett par små rum i anslutning till detta. Förskolan har en stor och lummig utemiljö som inbjuder till fantasifulla lekar och naturupplevelser. På Solstrålen finns en stor, ljus lekhall som används som en gemensam samlingsplats och kring denna har de tre avdelningarna sina egna lokaler med flera små rum och entréer. Solstrålens gård är rymlig och här finns precis som på de övriga förskolorna klätterställningar, kullar, gungor, sandlådor, rutschkanor, bord och bänkar. Inomhus har pedagogerna på de tre förskolorna byggt upp miljöer som stimulerar lärandet. Förskolornas öppettider är klockan 6-18. På samtliga förskolor finns mottagningskök.

Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning

Förskolans alla arbetslag och ledningen har före vårt besök genomfört en självvärdering av Qualis kvalitetskriterier inom elva olika områden. Ledningen har lämnat en skriftlig redovisning av hur arbetet bedrivs inom de elva områdena samt vilka utvärderings- och förbättringsmetoder förskolan använder sig av. Ledningen har även kompletterat med planer och rapporter för att belysa förskolans kvalitet. Dessutom har kvantitativa tal redovisats inom Organisation, Kompetens och Resursutnyttjande. Bland de utvärderingsmetoder som förskolan har använt är Qualis enkäter till barn över tre år, vårdnadshavare och personal. Dessa enkäter besvarades under vårterminen 2016 då förskolan hade 186 barn och statliga medel till personalförstärkningar, vilka togs bort inför höstterminen. Av förskolans 78 barn över tre år har 78 svarat (100 procent). Alla barnens föräldrar (en förälder per barn) har erbjudits att svara på enkäten för föräldrar. Enkäten har besvarats av 146 föräldrar av totalt 186 vilket innebär 78 procents svarsfrekvens. Av förskolans 45 personal har 44 svarat (98 procent). Även vikarier erbjöds att besvara enkäten. Vi har tagit del av allt material i god tid innan besöket. Granskningen på plats har skett i form av att vi externa granskare har tillbringat tre dagar i förskolorna. Vi har deltagit i verksamheten vid alla avdelningar och intervjuat grupp av personal och föräldrar samt ledningen.

Genomförandet av arbetet med självvärdering och kompletterande granskning maj 2017

Svalövs tätorts förskolor blev granskade enligt Qualis kvalitetssäkringssystem i november 2016. Förskoleområdet nådde inte den nivå som krävs för att bli certifierat inom Barns delaktighet och inflytande. Förskoleområdet har efter granskningsrapporten genomfört ett omfattande förbättringsarbete inom detta område och har begärt en kompletterande granskning. I denna kompletterande granskning har fokus legat på att verifiera det förbättringsarbete som förskoleområdet själv lyft fram. Det gäller kvalitetsområdet Barns delaktighet och inflytande. Alla elva kvalitetsområden har således inte kompletteringsgranskats. Förskoleområdet kompletteringsgranskades i maj 2017. Personalen har efter redovisade insatser lämnat en ny självvärdering som avser området Barns delaktighet och inflytande samt svarat på enkätfrågor. Av förskoleområdets 35 personal har 33 besvarat frågorna, vilket innebär 94 procents svarsfrekvens. Ledningen har lämnat en självvärdering, en skriftlig redovisning samt en beskrivning av hur förskoleområdet har arbetat med förbättringsarbetet inom området Barns delaktighet och inflytande. Granskaren besökte förskolorna under en dag i maj 2017, granskade verksamhetsloggen och varje barns portfolio, deltog i verksamheten samt genomförde intervjuer med en grupp pedagoger och förskolechefen.

I denna rapport är avsnittet Barns delaktighet och inflytande nyskrivet.

Nedan redovisas resultatet av arbetslagens och ledningens självvärdering. Längst till höger i den understa tabellen redovisas den bedömning som vi granskare har gjort.

Tabell 1: Självvärdering och extern värdering hösten 2016
Solstrålens arbetslag (Solen, Månen och Stjärnan) och Norrgårdens arbetslag (Draken, Jätten, Trollet och Spöket)

Kvalitetsområde	Solen	Månen	Stjärnan	Draken	Jätten	Trollet	Spöket
A. Utveckling och lärande	7	7	7	4	4	4	4
B. Normer och värden	6	6	6	4	3	3	4
C. Barns delaktighet och inflytande	6	6	6	4	4	3	3
D. Arbetssätt och pedagogroll	6	6	6	3	3	3	3
E. Förskola och hem	7	7	7	3	3	3	3
F. Organisation	7	7	7	3	3	3	3
G. Styrning och ledarskap	5	5	5	4	3	4	3
H. Kommunikation	6	6	6	4	4	4	4
I. Kompetens	5	5	5	3	3	3	3
J. Resursutnyttjande	4	4	4	4	4	4	4
K. Image	5	5	5	4	5	3	3

Maj 2017

C. Barns delaktighet och inflytande	6	6	6	4	3	3	3
-------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

Tabell 1: Självvärdering och extern värdering hösten 2016
Svalans arbetslag (Falken, Björnen, Tigern, Grodan och Delfinen)

Kvalitetsområde	Falken	Björnen	Tigern	Grodan	Delfinen	Självvärdering förskolechef	Extern värdering granskare
A. Utveckling och lärande	4	4	4	4	4	6	3
B. Normer och värden	4	5	4	4	4	5	5
C. Barns delaktighet och inflytande	3	3	4	4	3	6	2
D. Arbetssätt och pedagogroll	3	5	4	3	3	5	4
E. Förskola och hem	4	4	4	4	3	6	5
F. Organisation	4	4	4	4	3	6	4
G. Styrning och ledarskap	4	3	4	4	3	5	5
H. Kommunikation	5	3	5	3	3	5	3
I. Kompetens	4	3	4	3	3	6	4
J. Resursutnyttjande	4	3	4	3	3	5	4
K. Image	3	3	3	3	3	4	3

Maj 2017

C. Barns delaktighet och inflytande	3	stängd	4	4	4	5	4
-------------------------------------	---	--------	---	---	---	---	---

Verksamhetens kvalitet inom elva områden

A. Utveckling och lärande

Vi inleder vår granskning med att besöka de tre förskolorna och samtliga tolv avdelningar. Vi möter välkomnande pedagoger och barnen är fullt sysselsatta med olika aktiviteter. Möblerna är anpassade till barnens nivå och vi ser tydligt att pedagogerna har skapat en miljö för lärande. Vi konstaterar att lärandemiljön är öppen, innehållsrik och inbjudande (steg 1). Det finns material som är tematiskt och som används under en begränsad tid och material som utgör grunden i verksamheten såsom byggmaterial, böcker och material för skapande och experiment. Pedagogerna är observanta på vilket material som tilltalar barnen och utifrån den kunskapen anpassas och varieras det efter barnens utvecklingsbehov. Vi upplever att utforskande, nyfikenhet och lust att lära utgör grunden för den pedagogiska verksamheten (steg 1). I det insända materialet och på kommunens hemsida tar vi del av mallar och blanketter som Svalövs Centrala Elevhälsa tagit fram samt avkodade ifyllda sådana. Det finns mallar för kartläggningar, handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd och för utvärderingar. Handlingsplaner används för arbetet med barn i behov av särskilt stöd (steg 1).

Genom den centrala elevhälsan har förskolan tillgång till specialpedagogisk kompetens (steg 2). På avdelningarna ser vi dokumentationsväggar, foton på aktiviteter, fotoramar och filmer och vi läser reflektionsprotokoll och ser hur pedagoger lagt in avdelningarnas aktiviteter samt barnens utveckling och lärande på Schoolsoft, kommunens gemensamma lärplattform, och i barnens lärpärmar. Vi ser därmed att förskolan har metoder för att följa upp och dokumentera varje barns allsidiga utveckling och lärande (steg 2). I samtal och intervjuer med ledning och personal bekräftas att förskollärarna tar ett särskilt ansvar för det pedagogiska arbetet i förskolan (steg 2).

84 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i påståendet "Förskolan erbjuder en utvecklande verksamhet för mitt barn". I barnenkäten anser 97 procent att de ofta får visa vad de lär sig. Pedagogerna är delaktiga och lyhörda. Genom att samtala och ge stöd i samspelet mellan vuxna och barn stimuleras och utmanas barnen i sin sociala utveckling. Kompisböcker används för att framföra värdegrundsfrågor och känslor så att barnen känner igen sig i vardagen (steg 3). Pedagogerna sätter ord på allt de gör i vardagen vid exempelvis måltider, av- och påklädning och i den fria leken. Litteratur i olika genrer läses där barnen är med och reflekterar. Vi är med om sångstunder med bildmaterial och på flera avdelningar används TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation). Några avdelningar arbetar aktivt med figurerna Babblarna. Arbetet är framgångsrikt och barnen har möjlighet att utveckla sitt språk i vardagen. Pedagoger som kan flera språk läser och samtalar med de flerspråkiga barnen. Vi ser att vissa ord är översatta till flera språk. Vardagsmatematik används i olika sammanhang och i samlingarna ingår alltid en matematisk uppgift. På bilder och i verksamheten ser vi att pedagoger och barn arbetar med naturupplevelser som skiftningar i årstiderna, experiment, odlingar och kompostmaskar. Magneter och mekano används och vi verifierar att förskolan arbetar aktivt med språk- och kommunikationsutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik. I personalenkäten instämmer 86 procent helt eller till stor del i påståendet "Vår förskola har fokus på matematik och naturvetenskap i arbetet med barnens lärande". 61 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i att förskolan har fokus på matematik och naturvetenskap i arbetet med

barnens lärande (steg 3). Vid varje terminsstart görs en grovplanering där teman planeras efter barnens intressen och behov. Grovplaneringsmallen har en tydlig struktur där det framgår vilka läroplansmål som ska ingå. Varje avdelning planerar kontinuerligt under terminen där reflektionsprotokoll används. Svalövs kommun har varit med i ett forskningsprojekt kring små barns lärande. Under centrala träffar där samtliga förskolor möts har arbetslag fått presentera sina temaarbeten. Förskolan planerar, följer upp och utvecklar utbildningen kontinuerligt för att öka varje barns möjligheter till utveckling och lärande (steg 3).

Olika former av dokumentation och utvärdering används regelbundet för att följa upp barnens utveckling och lärande genom reflektionsprotokoll, Qualis enkätresultat, barnens alster, foton, filmer, lärpärmar och portfolier i Schoolsoft (steg 4). 72 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i att i arbetet med barnens lärande har förskolan fokus på språk och kommunikation. 15 procent svarar att de inte vet. I personalenkäten instämmer 87 procent helt eller till stor del i att deras förskola har fokus på språk och kommunikation i alla situationer. Den språkliga utvecklingen observeras och TRAS-scheman (tidig registrering av språkutveckling) upprättas vid behov. Vi bekräftar att förskolan har fokus på språk och kommunikation i alla situationer, vilket vi även har beskrivit under tidigare steg (steg 4). Under vårt besök ser vi att lärmiljöerna anpassats till barnens intressen och utveckling. Vid de planerade aktiviteterna ges barnen utrymme att ställa frågor och sätta ord på sina tankar för att dela med sig till sina kamrater. Pedagogerna har fått träna på att upptäcka lärprocesser genom att observera varandra och därefter dokumentera observationerna i en Illeris-triangel; regi, drivkraft och samspel, för att bli medvetna om vilka delar som krävs för att lärande ska ske bland barnen. Pedagogerna stimulerar och utmanar barnens utveckling och lärande men vi ser inte att samtliga avdelningar stimulerar varje barn, vilket är ett av kriterierna på steg 4.

Förskollärarna tar ett särskilt ansvar för att resultat av dokumentation, uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla förskolans kvalitet, vilket ledning och personal berättar om i intervjuerna, ett av kriterierna på steg 5. Förskolorna källsorterar och på några avdelningar ser vi att barnen och pedagogerna tagit fram regler för utemiljön, där vi bl.a. läser att alla ska vara aktsam om naturen. Ett par av förskolorna har utmärkelsen "Grön Flagg" och därmed handlingsplaner på vilka mål och hur arbetet ska bedrivas. Däremot ser vi inte att samtliga förskolor har handlingsplaner i miljö- och naturvårdsfrågor och att dessa frågor genomsyrar verksamheten, vilket är ett kriterium på steg 5.

I självvärderingen placerar tre arbetslag sin förskola på steg 7 och nio arbetslag på steg 4. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 6. Vi granskare bedömer att förskoleområdet placeras på steg 3. Mycket utveckling har skett under det senaste året och Schoolsoft, Svalövs nya lärplattform, har införts. För att nå högre behöver samtliga avdelningar visa på varje barns utveckling och lärande, ett av kriterierna på steg 4 samt arbeta för att miljö- och naturvårdsfrågor genomsyrar verksamheten, det andra kriteriet på steg 5. Samtliga avdelningar behöver också på ett tydligare sätt visa att ett klimat skapats där barnen stimuleras att lära av varandra, det tredje kriteriet på steg 5.

B. Normer och värden

Staket och grindar omger förskolebyggnaderna och inomhus finns grindar mellan avdelningarna. Hyllorna är förankrade. Den fysiska miljön upplevs som trygg och säker både inomhus som utomhus (steg 1). Vi har tagit del av förskolornas inskolningsrutiner. Förskolan har förankrade metoder för att ge varje barn tillsammans med sina föräldrar en god introduktion i förskolan. Föräldrarna bjuds in till en informationsträff några dagar innan inskolningen börjar och där presenteras förskolan och dess verksamhet och broschyrer samt blanketter delas ut. Förskolorna använder sig av föräldraaktiv inskolning under fem dagar. Tiderna skiljer sig en aning åt mellan de olika avdelningarna och förskolorna. De första dagarna varar inskolningen cirka två timmar för att sedan utökas. Föräldrarna har en aktiv roll i inskolningen. Efter fem dagar utvärderas inskolningen och tillsammans kommer pedagoger och föräldrar överens om fler dagar behövs eller om det fungerar att barnet börjar på sitt ordinarie schema. I föräldraintervjun framkommer att de i stort är nöjda med inskolningen (steg 1). Förskolan har dokumenterade säkerhetsrutiner, som vi tagit del av (steg 1).

Vi möts vid vårt besök av en mycket lugn och trivsamt miljö på samtliga förskolor. Personalen möter upp varje barn vid lämning och samtalar om och med barnet både vid hämtning och lämning. Anhöriguppgifter finns i Schoolsoft. Handlingsplaner finns exempelvis för att säkra utomhusmiljön, om ett barn inte blir hämtat när förskolan stänger kl. 18 och kring medicinering och egenvård. Pedagogerna har delat upp ansvaret om vem som gör vad i vardagen. Det finns alltid vuxna i barnens närhet. I personalenkäten instämmer 87 procent helt eller till stor del i att de trivs på sin arbetsplats och 91 procent att barnen trivs på förskolan. Barnen är sysselsatta med olika aktiviteter både inomhus och utomhus, vissa är styrda och vissa väljer barnen själva. I enkäten till föräldrarna instämmer 96 procent helt eller till stor del i att deras barn trivs på förskolan, 84 procent i att förskolan har en stimulerande utemiljö och 82 procent i att förskolan är välstädd. Samtliga barn som besvarat enkäten tycker om att vara på förskolan och att de har roligt när de leker med de andra barnen på förskolan. 99 procent anser att de är bra kompisar och att de har någon att leka med på förskolan och 96 procent tycker att maten smakar gott. När vi granskare pratar med barnen under måltiderna tycker de att maten smakar gott. Atmosfären är trevlig och samtal förs i en lugn ton. 88 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i påståendet "Förskolan erbjuder bra mat". I intervjun med föräldrarna nämner de pedagogernas bemötande och engagemang och förskolornas positiva miljö som styrkor. Vi bedömer att förskolan arbetar aktivt för att skapa ett klimat som präglas av trygghet och trivsel och att pedagogerna har ett gemensamt förhållningssätt och bemötande som genomsyrar hela verksamheten (steg 2). Förskolan upprättar varje år en likabehandlingsplan. Vi har tagit del av den och ser att förskoleområdet har ett förebyggande och dokumenterat arbete för att förhindra diskriminering och kränkande behandling (steg 2). Vi ser och hör att pedagogerna har ett gemensamt förhållningssätt och bemötande som genomsyrar hela verksamheten (steg 2).

Under vårt besök ser vi att engagemang präglar förskolan, vilket bekräftas i intervjuer och samtal med föräldrarna. Det framkommer att styrkorna är engagerad och lyhörd personal, som tar tillvara barnens intressen. 91 procent instämmer helt eller till stor del i att personalen engagerar sig i deras barn (steg 3). Det medvetna arbetet med likabehandlingsplanens innehåll och den gemensamma värdegrunden att skapa en god och trygg miljö, vara goda förebilder och möta varje barn med respekt har medfört att förhållandet inom personalgruppen samt

mellan personal och barn kännetecknas av förtroende och ömsesidig respekt. 98 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i påståendet "Förhållandet mellan personal och barn kännetecknas av förtroende och ömsesidig respekt". I likabehandlingsplanen är den gemensamma värdegrunden dokumenterad och den synliggörs i det dagliga arbetet. Förskolans metoder för att hantera konflikter och förhindra diskriminering och kränkande behandling utvärderas kontinuerligt på arbetsplatsträffar och årligen genom Qualis material samt på föräldramöten och under utvecklingssamtal (steg 3, 4 och 5). Personalen observerar barnen i verksamheten och samtalar med föräldrarna i vardagen för att på så sätt följa upp barnens trygghet och trivsel. Inför utvecklingssamtalet skickas ett formulär ut med frågor kring barnets trivsel och upplevelser. Qualis enkäter används till barn, föräldrar och personal (steg 3).

I likabehandlingsplanen och planen mot diskriminering och annan kränkande behandling läser vi om förskolans förhållningssätt och om det förebyggande arbetet för att stoppa kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Tydliga mål och metoder såsom värderingsövningar, temainriktat arbetssätt, litteraturläsning och efterföljande samtal med barnen utifrån kompisböcker och undervisningsmaterialet Start och Stegvis med handdockor och bilder som diskussionsstöd visar att förskolan har förankrade metoder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling. 96 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i påståendet "Vi vuxna reagerar mot diskriminering och kränkande behandling bland barn och gentemot barn". I föräldraenkäten instämmer 74 procent i att förskolan aktivt arbetar mot diskriminering och kränkande behandling. 14 procent svarar att de inte vet (steg 4). Förskolan arbetar aktivt och medvetet för att påverka och stimulera barnen att omfatta vårt samhälles grundläggande demokratiska värderingar. Personalen är goda förebilder och lyhörda för barnens initiativ och förmågor. Barnen får i stor utsträckning välja sina aktiviteter. De får lära sig att lyssna på sina kamrater och personalen visar i grupperna att alla barn får framföra sin åsikt. Barnen får ibland rösta fram vilken aktivitet som gruppen ska genomföra eller vilken bok som ska läsas för att de ska få förståelse för varandra och att det inte alltid blir som det enskilda barnet vill. Vi ser i olika aktiviteter och i samlingar att alla barnen får komma till tals (steg 4).

Förskolan arbetar utifrån förankrade metoder för att varje barn ska utveckla förståelse för allas lika värde. Lekmaterial där det finns bilder av människor och dockor med olika ursprung och litteratur som speglar samhällets olikheter prioriteras vid inköp. Likabehandlingsplanen är grunden för de metoder som används. Personalen berättar att de tydligt markerar om något oönskat beteende inträffar. Under vårt besök ser vi i olika sammanhang att barnen har förståelse för varandra. Kompisböcker samt Start och Stegvis används (steg 5).

I självvärderingen placerar två arbetslag sin förskola på steg 3, sex arbetslag på steg 4, ett arbetslag på steg 5 och tre arbetslag på steg 6. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 6. Vi bedömer att förskoleområdet placeras på steg 5. Förskolorna arbetar utifrån förankrade metoder för att varje barn ska utveckla förståelse för allas lika värde och metoderna utvärderas kontinuerligt. För att nå högre behöver samtliga avdelningar arbeta för att varje barn ges utrymme att reflektera över etiska dilemman och livsfrågor i vardagen, kriteriet på steg 6.

C. Barns delaktighet och inflytande

Pedagogerna finns nära barnen, lyssnar aktivt och samtalar med dem. Inför nya arbetsområden och planeringar observeras barnen i den fria leken och pedagogerna söker efter vad barnen är intresserade av. Därefter planeras, genomförs och utvärderas aktiviteterna där barnen är med och påverkar arbetets gång. Lärmiljöerna i vardagen är föränderliga över tid och material och möblering förändras utifrån barnens önskemål och intressen. Barnens intresse, förmågor och behov präglar den pedagogiska verksamhetens utformning (steg 1). Materialet i lokalerna är synligt och för det mesta tillgängligt för barnen och pedagogerna erbjuder olika aktiviteter och lekar. Lärandemiljön skapar goda förutsättningar för barnens delaktighet, vilket ger barnen möjligheter att göra egna val (steg 1).

Reflektionsprotokoll används vid planeringar och här finns frågor om barnens delaktighet. Pedagogerna följer även upp arbetet med barnens delaktighet genom de dagliga samtalen med barnen och föräldrarna och i utvecklingssamtalen (steg 2). Barnen får berätta vad de särskilt önskar att leka med både utomhus och inomhus. Materialet är tillgängligt för barnen och de kan själva hämta vad de vill leka med eller vad de vill göra. Valet utomhus var enkelt när vi var på besök i november. Den första snön hade fallit under natten vilket gjorde att barnen valde att bygga snögubbar eller åka pulka. Genom de tillgängliga lärmiljöerna och pedagogernas lyhördhet uppmuntras barnen att göra egna val i sitt lärande. I barnenkäten anser 92 procent att de ofta får välja vad de vill göra (steg 2).

Pedagogerna dokumenterar ständigt de aktiviteter som sker och barnens egna alster, foton och anteckningar om vad barnen sagt och lärt sig. På någon avdelning reflekterar barnen tillsammans i grupp vid veckans slut. På Schoolsoft finns en verksamhetslogg där pedagogerna lägger ut bilder och texter kopplade till målen i läroplanen. Enligt framtagna rutiner presenteras minst en nyhet varje vecka per avdelning. Varje barn har en egen portfolio på Schoolsoft och här presenteras och synliggörs barnens individuella lärprocesser. På Schoolsoft kan föräldrarna dels se avdelningens aktiviteter, dels det egna barnets. Vid kompletteringsgranskningen besöker granskaren samtliga avdelningar och ser att pedagogerna kontinuerligt dokumenterar i verksamhetsloggen och varje barns lärprocesser i barnets portfolio på Schoolsoft. I intervjun med pedagogerna berättar de stolt om förbättringsarbetet sedan granskningen i november. Personalmöten och kollegialt lärande med fokus på barns lärande, IT och dokumentation har medfört att pedagogerna känner sig bekväma i arbetet med att dokumentera på Schoolsoft samt synliggöra det för föräldrarna och barnen. I samtal med barnen, på väggdokumentationerna och i lärpärmarna synliggörs barnens lärprocesser. Jag som granskare verifierar att varje barns lärprocesser dokumenteras kontinuerligt och synliggörs för barnet och föräldrarna (steg 3). Inför utvecklingssamtalet får föräldrarna frågeställningar som är kopplade till målen i läroplanen så att de och barnet kan diskutera före samtalet. Pedagogerna har en mall att utgå ifrån kring vilka punkter som ska upp. 77 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i att utvecklingssamtalet bygger på dokumentation av deras barns utveckling och lärande. 19 procent vet ej. När enkäten besvarades hade inte alla utvecklingssamtal genomförts. 91 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att det finns en tydlig koppling mellan utvecklingssamtalet och deras arbete med barnens utveckling och lärande. I intervjun med föräldrarna i november 2016 framkom att de är nöjda och att pedagogerna visar dokumentation på väggarna och berättar hur barnet är i verksamheten. Det finns en tydlig koppling mellan utvecklingssamtalet och

förskolans arbete med barnets utveckling och lärande (steg 3). Barnen ges möjlighet att medverka i kvalitetsarbetet genom att de är med och utvärderar hur de upplevt olika aktiviteter. Vad minns du? Vad tyckte du var roligt? Vad har du lärt dig? Vad skulle du vilja göra annorlunda? Synpunkterna blir utgångspunkt inför nästa planering. Barnen över tre år besvarar Qualis enkät varje år (steg 3).

Pedagogerna är aktiva och samtalar med barnen under samlingar och fortlöpande under dagen och lyfter medvetet upp det som barnen spontant funderar på så att de får sätta egna ord på sina upplevelser, tankar och lärande. När ett arbetsområde är avslutat får barnen vara med och utvärdera. I intervjun med pedagogerna berättar de att även de yngsta barnen reflekterar och ger som exempel när barnen får syn på sin egen skugga eller när de är i skogen och tittar på pinnar och jämför de olika storlekarna. Synlig väggdokumentation i barnens höjd, verksamhetsloggen och portfolion på Schoolsoft samt barnens egna pärmar gör att barnen stimuleras att reflektera över sitt lärande (steg 4). Stora delar av dagen har barnen möjlighet att välja utifrån de lärmiljöer som pedagogerna skapat utifrån barnens intressen. Barnen får ibland vara med och flytta runt miljöer, mixa miljöer och rösta fram vilka miljöer som ska tillföras. Under mitt besök ser jag i dokumentationen att barnen har ett reellt inflytande över arbetssätt och verksamhetens innehåll (steg 4).

92 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att barnen är delaktiga i lärprocessen. Pedagogerna visar bilder, filmer, barnens teckningar, verksamhetsloggen och portfolion för det enskilda barnet och för kamraterna på avdelningen. Barnen väljer ut den dokumentation som de vill spara i sin pärm. Dokumentationen skapar diskussioner och reflektioner där barnen ser och själva får syn på sitt lärande tillsammans med de vuxna och kamraterna. Varje barn är delaktigt i dokumentationen av sitt lärande, ett av kriterierna på steg 5.

I självvärderingen placerar fyra arbetslag sin förskola på steg 3, fyra arbetslag på steg 4 och tre arbetslag på steg 6. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 5. Granskaren bedömer att förskoleområdet placeras på steg 4. Varje barn stimuleras att reflektera över sitt lärande och barnen har ett reellt inflytande över arbetssätt och verksamhetens innehåll, kriterierna på steg 4. Varje barn är delaktigt i dokumentationen av sitt lärande, ett av kriterierna på steg 5. För att nå steg 5 fullt ut behöver förskoleområdet utveckla arbetet med att göra varje barn medvetet om olika sätt att lära.

D. Arbetssätt och pedagogroll

Förskolornas varierande lärmiljöer har material för kreativt skapande, bygg och konstruktion och utforskande och finns tillgängligt för barnen (steg 1). Inomhus finns det utrymme för lugna lekar och på de flesta avdelningar även för aktiva lekar. Möblerna är låga och barnvänliga. Utomhusmiljön inbjuder till lek, rörelse och motorisk träning. Vi konstaterar att leken ligger till grund för barnens lärande (steg 1). Pedagogerna är närvarande och lyhörda. Arbetssätt och pedagogroll präglas av variation och flexibilitet (steg 1).

Lärmiljöerna, materialet och lärprocesserna präglas av kreativitet och skapande (steg 2). Pedagogerna stimulerar och utmanar barnen i att utveckla självständighet och tillit till sin

egen förmåga genom att uppmuntra dem att pröva och öva samt att hjälpa varandra och berömma dem. I personalenkäten instämmer 93 procent helt eller till stor del i att “Våra arbetssätt och arbetsformer stimulerar och utmanar varje barns utveckling och lärande” (steg 2). På avdelningsplaneringar, arbetsplatsträffar och personalmöten dokumenterar pedagogerna regelbundet arbetssätt och arbetsformer. Reflektionsprotokoll skrivs och diskuteras och vid behov får arbetslagen handledning av den centrala elevhälsan. Kollegorna samtalar och reflekterar ständigt kring genomförda aktiviteter i vardagen. Pedagogerna dokumenterar och omprövar regelbundet arbetssätt och arbetsformer (steg 2).

Barnens engagemang är tydligt både i gemensamma aktiviteter och i den fria leken. På väggdokumentationerna ser vi aktiviteter med tydliga kopplingar till läroplansmålen. Barnen är nöjda när de är med och experimenterar, läser sagor, plockar växter och löv för att sedan använda detta till kreativt skapande. Vi anser att verksamheten är rolig, stimulerande och lärorik för alla barn (steg 3). Barnen uppmuntras till många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik samt dans och drama. Under vårt besök ser vi samtliga ovanstående uttrycksformer (steg 3). Arbetssätt och arbetsformer dokumenteras och utvärderas kontinuerligt under läsåret på arbetslagsträffar, pedagogiska kvällar och studiedagar inom respektive arbetslag, på förskolan och i området. Utvecklingssamtalen och de dagliga samtalen med föräldrar och barn ligger också till grund för utvärderingen av verksamheten. I personalenkäten instämmer 91 procent helt eller till viss del i påståendet “Vi utvärderar arbetssätt och arbetsformer regelbundet i arbetslagen” (steg 3).

Barnen får möjlighet att delge varandra sina tankar och idéer i olika samarbetsformer. Pedagogerna uppmuntrar barnen att hjälpa varandra. Ett medvetet synsätt bland barn och vuxna är att det inte behöver vara en vuxen som hjälper till eller löser en uppgift utan barnen kan få hjälp av en kamrat. Barnen uppmuntras att pröva själva och därigenom hitta egna lösningar. “Ta hjälp av en kompis”, hör vi flera gånger under vårt besök. Pedagogerna utmanar barnen att pröva olika lösningar av egna och andras problem (steg 4). Samtliga avdelningar har en anslagstavla och specifika väggytor där den pedagogiska dokumentationen sätts upp. I verksamhetspärmen, som finns tillgänglig för föräldrar och barn, samlas all dokumentation som tidigare har varit anslaget på dokumentationsväggarna. Pedagogerna använder lärplattor, kameror och skriftlig dokumentation i reflektionsprotokoll. I lärpärmen och på Schoolsoft har familjerna möjlighet att se dokumentation av sitt barns dag på förskolan. Pedagogerna använder gemensamma former för dokumentation av den pedagogiska verksamheten (steg 4). Utvärderingarna har skapat en tydlighet som visar vad som händer på förskolan och hur de kommer vidare, vilket bidrar till undervisningens och den pedagogiska verksamhetens utveckling, vilket vi granskare kan verifiera. Varannan vecka är tid avsatt till utvärdering och analys av det arbete som genomförts vilket gör att det känns aktuellt och att inte tiden rinner iväg innan en eventuell förändring kommer till stånd (steg 4).

I den skriftliga redovisningen läser vi hur pedagogernas samsyn kring kunskapsbegrepp och kunskapsutveckling präglar deras arbete med barnens lärande men i intervjun med pedagogerna kan de inte förklara eller redovisa för vilken samsyn de har. Detta gör att vi bedömer att förskolan inte når detta kriterium på steg 5. När det gäller att beskriva hur pedagogerna reflekterar, analyserar och utvecklar regelbundet över sin egen roll i relation till barnens utveckling och lärande, vilket är det andra kriteriet på steg 5, framkommer det varken i den skriftliga redovisningen eller i samtal med pedagogerna hur de gör utan mer när detta

sker. Förskolechefen säkerställer att pedagogerna utvärderar och jämför olika arbetssätt och arbetsformer men för att nå det tredje kriteriet på steg 5 måste förskolan även ta reda på vilka arbetssätt som har bäst effekt för såväl barngruppen som varje barn.

I självvärderingen placerar sju arbetslag sin förskola på steg 3, ett arbetslag på steg 4, ett arbetslag på steg 5 samt tre arbetslag på steg 6. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 5. Vi granskare bedömer att förskoleområdet placeras på steg 4. För att nå högre steg behöver förskolorna ha en samsyn kring kunskapsbegrepp och kunskapsutveckling. Vidare behöver pedagogerna regelbundet reflektera kring, analysera och utveckla sin egen roll i relation till barnens utveckling och lärande.

E. Förskola och hem

Föräldrarna uppger vid intervjun att de är nöjda med förskolan och att de känner till förskolans uppdrag och hur verksamheten bedrivs. Under inskolningen och på föräldramöten informerar pedagogerna dem (steg 1). Redan under inskolningen etableras en god kontakt genom inskolningssamtal och en föräldraaktiv medverkan. Vid vårt besök träffar vi ett par nöjda föräldrar som håller på att skola in sina barn. I intervjun med föräldrarna framkommer att majoriteten anser att den föräldraaktiva inskolningen fungerar bra. I den dagliga kontakten vid hämtning och lämning förs en öppen dialog och föräldrarna känner sig alltid välkomna till förskolan. Samtliga uttrycker i intervjun att pedagogerna tar ansvar för att skapa en tillitsfull relation med dem (steg 1).

Genom att pedagogerna erbjuder föräldrarna att delta i olika aktiviteter såsom föräldramöten, familjekvällar, föräldraforum, lucia, vernissage och drop-in uppmuntrar pedagogerna föräldrarna att engagera sig i verksamheten (steg 2). Grovplaneringen delges föräldrarna och de har möjlighet att lämna åsikter och tankar kring innehållet. Kontinuerlig information anslås på tavlorna i entréerna och läggs in på verksamhetsloggen på Schoolsoft. Resultaten i Qualisenkäterna tas upp och diskuteras på föräldramöten och även här finns möjlighet att ge förslag på förbättringar. I personalenkäten instämmer 80 procent helt eller till stor del att de uppmuntrar föräldrarna att engagera sig i verksamheten. Pedagogerna följer upp på vilket sätt föräldrarna vill engagera sig i verksamheten genom de dagliga mötena, under utvecklingssamtalet, på föräldramöten och föräldraforum. I intervjun berättar föräldrarna att de vet att de har möjlighet att engagera sig men att de är mycket nöjda med den verksamhet som bedrivs och att de känner att de kan delge sina synpunkter vid behov (steg 2). Föräldrarna ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet genom att besvara Qualisenkäten, att resultaten delges dem och att de kan komma med synpunkter och förslag på förbättringsområden. Vi tar del av inbjudningar till ett par föräldraforum, som leds av förskolechefen, och minnesanteckningar från dessa möten. Syftet med föräldraforum är att föräldrarnas synpunkter och åsikter ska föras fram och diskuteras innan beslut fattas. Exempel på de punkter som diskuteras är Qualis, Schoolsoft, trafiken utanför en av förskolorna, sammanslagning under sommaren, åldersindelning på de olika avdelningarna, fotografering, maten, utemiljön, familjekvällar och imagen (steg 2).

Förskolan samverkar med föräldrarna kring barnets utveckling och lärande vid inskolningssamtalet, vid hämtning och lämning och under utvecklingssamtalet. Förskolan

samarbetar tillsammans med föräldrarna med BVC, socialtjänsten, Centrala elevhälsan, habiliteringen och logoped. I föräldraenkäten instämmer 62 procent helt eller till stor del i påståendet "Jag får vara med och påverka hur förskolan arbetar med mitt barns utveckling och lärande". 25 procent instämmer till viss del (steg 3). Förskolan följer upp föräldrarnas inflytande genom att ledning och pedagoger tar med synpunkter som framkommer i olika möten då de planerar den fortsatta verksamheten. Qualisresultaten är alltid med i arbetet och planeringen. De prioriterade målen, som bygger på utvärderingar av Qualisresultaten, är anslagna på varje avdelning (steg 3). Vi har tagit del av inbjudningar, dagordningar och minnesanteckningar från föräldraforum, föräldramöten och barnhälsokonferenser. Vi kan verifiera att förskolan har forum för samråd med föräldrarna (steg 3).

Metoder för att göra föräldrarna delaktiga i barnens utveckling utvärderas och utvecklas varje år genom analys av föräldraenkätens resultat och förskoleområdets kvalitetsrapport. I den skriftliga redovisningen läser vi att diskussioner förs i kollegiet kring framgångsrika metoder för föräldrasamverkan. Frågor som lyfts upp handlar om utvärderingar av aktiviteter. Var aktiviteten välbesökt? Var det ett ämne som intresserade? Är det mer välbesökt när barnen också deltar? Skulle förskolan marknadsfört sig annorlunda? Saknades det tolk till någon förälder? Under intervjun med föräldrarna berättar de att de anser att den dagliga kontakten vid hämtning och lämning är den allra mest värdefulla och att pedagogerna är tillmötesgående och engagerade (steg 4).

Förskolan involverar föräldrarna i utvärderingen och förbättringen av verksamheten genom att bjuda in till föräldraforum och föräldramöten. Resultaten i Qualisenkäterna redovisas och föräldrarna kommer med synpunkter och förslag på förbättringar (steg 5). I föräldraenkäten instämmer 64 procent helt eller till stor del att de har möjlighet att vara delaktiga i förskolans utvärdering och förbättring av verksamheten. 22 procent instämmer till viss del.

I självvärderingen placerar fem arbetslag sin förskola på steg 3, fyra arbetslag på steg 4 och tre arbetslag på steg 7. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 6. Vi bedömer att förskoleområdet placeras på steg 5. För att nå högre måste föräldrarna ha inflytande över hur förskolans verksamhet utformas för att nå målen, som är kriteriet på steg 6. När vi intervjuar föräldrarna och ber dem ge något exempel på hur de varit med om att utforma förskolans verksamhet för att nå målen kan inte någon i gruppen ge något exempel. De är nöjda med hur verksamheten bedrivs.

F. Organisation

Förskolechef Kerstin Lindén Olsson har det yttersta ansvaret för Svalövs tätorts tre förskolor. I ledningsgruppen ingår förutom förskolechefen en arbetslagsledare från varje förskola. Gruppen har möte varannan vecka. Arbetslagsledarna har ett tydligt uppdrag, som vi tagit del av, och de är en länk mellan förskolorna och förskolechefen. Totalt finns tolv avdelningar samt en central språkförskola som har sin hemvist på en av förskolorna. Centralt finns en utvecklingsgrupp för samtliga förskolechefer i Svalövs kommun samt en gemensam utvecklingsstrategi. Varannan vecka träffas utvecklingsgruppen för att bl.a. diskutera gemensamma utbildningsinsatser, gemensam policy och en så likvärdig förskola som möjligt ute i alla områdena. Organisationen har en tydlig struktur (steg 1). I

personalhandboken, som omfattar förskolorna och F-6-skolan i Svalövs tätort, läser vi att “Organisationen ska vara prestigelös och hierarkifri och bygga på allas lika värde och med utgångspunkt i ett salutogent förhållningssätt präglad av professionalitet och med ambitionen att alltid erbjuda bästa kvalitet, ska organisationen genomsyras av inkludering och erkännande”.

Förskolorna är organiserade i grupper utifrån barnens behov och intressen. Varje förskola har organiserat sina avdelningar utifrån yngre och äldre barn. På två av förskolorna är barnen indelade i grupper för ett till fyraåringar samt fyra till femåringar medan en av förskolorna har två avdelningar med de allra yngsta och tre avdelningar där barn i åldrarna tre, fyra och fem ingår. Vi ser vid vårt besök att lärmiljön på avdelningarna är planerad utifrån barnens intresse och behov. Barnen väljer vad de vill göra och sitter ofta i smågrupper tillsammans med en pedagog utifrån vilken aktivitet de valt. Ute på gården är det full aktivitet. Den första snön har fallit och några barn åker pulka på kullarna medan andra bygger snögubbar. Pedagogerna finns omkring barnen. 66 procent av vårdnadshavarna instämmer helt eller till stor del i påståendet “Förskolan har en väl fungerande organisation”. 24 procent instämmer till viss del. I samma påstående instämmer 93 procent av pedagogerna helt eller till stor del (steg 2). Under förskolechefens verksamhetsbesök på varje avdelning, i medarbetarsamtal, i inventeringssamtal med varje arbetslag, på arbetsplatsträffar och i samverkansmöten följer förskolechefen regelbundet upp förskolans organisation.(steg 2).

Tabell 2: Sjukfrånvaro

Kvalitetsområde Organisation	Svalövs tätorts förskolor år 2015	Genomsnitt i Svalövs kommun för kommunal verksamhet år 2015	Genomsnitt i riket för kommunal verksamhet år 2015 enligt SKL*
Total sjukfrånvaro per år	12 %	10,3 %	7 %

*Sveriges Kommuner och Landsting

I både Svalövs kommun och Svalövs tätorts förskolor är sjukfrånvaron markant högre än i riket i stort. Förskolechefen berättar att den höga sjukfrånvaron beror på långtidssjukskrivningar men att den totala sjukfrånvaron för 2016 har minskat betydligt.

Tabell 3: Antal inskrivna barn per årsarbetare, andel barn 0-3 år

Kvalitetsområde Organisation	Svalövs tätorts förskolor år 2015	Genomsnitt i Svalövs kommun år 2015	Genomsnitt i riket år 2015 enligt Skolverket
Andel barn 0-3 år	53 %	47 %	54 %
Antal inskrivna barn per årsarbetare	5,3	5,4	5,2

Andelen barn 0-3 år är jämförbart med riket i stort men högre än genomsnittet i Svalövs kommun. Antalet inskrivna barn per årsarbetare är ungefär lika i jämförelse med genomsnittet i Svalövs kommun och riket.

När olika frågor lyfts ute i arbetslagen tas dessa frågor med till ledningsgruppen som antingen fattar beslut direkt eller för frågorna tillbaka till arbetsplatsträffar och samverkansråd.

Besluten delges all personal. När det gäller större frågor tas ämnet upp med verksamhetschefen eller förvaltningschefen. Besluten fattas då i ledningsteamet för Svalövs tätorts område, där förskolechefen, rektorer och verksamhetschefer ingår, eller av förvaltningschefen. Varje förskola har husmöten kontinuerligt och då diskuteras sådant som endast berör den specifika förskolan. Besluten kan då fattas på husmötet. 91 procent av pedagogerna instämmer helt eller till stor del i påståendet "Jag är förtrogen med vem som fattar beslut och har ansvar i alla delar av verksamheten". Förskolan har ett välfungerande beslutssystem med den centrala och Svalövs tätorts ledningsgrupper, samverkansråd och arbetslagens egna möjligheter till beslut (steg 3). I personalhandboken är olika ansvarsområden och vem som ansvarar för vad tydligt angett. Där finns ansvar för bl.a. IT, krisplaner, kultur, utemiljö och uteförråd, ekonomi, Qualis, Grön flagg, brandskydd och likabehandlingsplanen. I samtal och intervjuer med pedagoger och ledning berättar de om olika ansvarsområden och hur dessa utvecklas. Vi bekräftar att förskolan har utformade och förankrade uppdrag på flera nivåer (steg 3). I det insända materialet finns dagordningar och minnesanteckningar från olika möten. Ordförandeskapet är tilldelat i förväg och sekreterare utses på mötena. Dagordningarna skickas ut i förväg. En tydlig mall finns för husmöten. Alla minnesanteckningar läggs ut på Schoolsoft och var och en har ansvar att ta del av dessa. Minnesanteckningarna används som uppföljning vid nästa mötes början för att återkoppla att beslut som fattats är utförda. I personalenkäten instämmer 91 procent helt eller till stor del i att förskolan har en bra mötesstruktur. Vi kan verifiera att förskolan har en effektiv mötesstruktur som stödjer dialog (steg 3).

Under vårt besök ser vi att arbetslagen och förskolorna samverkar med varandra. Vid sjukfrånvaro eller när arbetslagen har möten hjälps pedagogerna åt. Vi ser och hör under besöket samt läser i den skriftliga redovisningen att tider för pedagogiska möten diskuteras och att ledning och pedagoger är överens om att möten måste finnas för att utveckling ska ske men väl valda möten är viktigt. Stor vikt läggs vid god kvalitet, säkerhet, kollegialt stöd och daglig kontakt med barnens föräldrar. 87 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att deras arbetslag fungerar väl. Vi bekräftar att förskolan har en väl fungerande organisation i arbetslag och ledning som garanterar en god daglig verksamhet (steg 4). Direkt i anslutning till pedagogiska kvällar och studiedagar utvärderas mötena. Minnesanteckningar skrivs och läggs in på Schoolsoft. I Qualisenkätorna finns det påståenden om mötesstruktur och organisation. Om resultatet är lågt upprättas det som ett utvecklingsområde och prioriterat mål och en handlingsplan tas fram. Förskolan utvärderar kontinuerligt sin organisation och mötesstruktur (steg 4).

Vid möten och planeringar som arbetslagen ansvarar för finns det en given punkt vem som ansvarar för vad. Förskolechefen genomför verksamhetsbesök och besöker varje avdelning. Hon granskar, reflekterar och återkopplar både skriftligt och muntligt. Vi tar del av minnesanteckningarna från flera arbetslag. I samtal med pedagogerna och arbetslagsledarna framkommer att de är mycket nöjda med dessa besök. Pedagogerna blir medvetna om vikten att dela på ansvar. Arbetslagen prioriterar och fördelar arbetsuppgifter. 84 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i påståendet "I mitt arbetslag har vi förmåga att prioritera och fördela arbetsuppgifter" (steg 5). När vi går runt på avdelningarna ber vi pedagogerna att visa på dokumentation för varje barns utveckling och lärande. Flera av arbetslagen visar oss barnens portfolio i Schoolsoft eller lärpärmarna men på några avdelningar har pedagogerna varken fört in barnens utveckling i Schoolsoft eller i lärpärmen

som visar på varje barns lärande och utveckling. Här skiljer sig både arbetslagen och förskolorna åt. Vi ser att alla arbetslag inte tar fullt ansvar för och följer upp varje barns utveckling och lärande, vilket är ett kriterium på steg 5.

I självvärderingen placerar fem arbetslag sin förskola på steg 3, fyra arbetslag på steg 4 och tre arbetslag på steg 7. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 6. Vi granskare bedömer att förskoleområdet placeras på steg 4. Arbetslagen prioriterar och fördelar arbetsuppgifter, vilket är ett av kriterierna på steg 5. För att nå steg 5 fullt ut behöver samtliga arbetslag ta fullt ansvar för att följa upp varje barns utveckling och lärande och kunna visa på det.

G. Styrning och ledarskap

Utifrån utvärderingar och analyser av resultaten i Qualisenkäten tar förskoleområdet och varje förskola för sig fram prioriterade mål utifrån de nationella målen (steg 1). Målen är tydligt beskrivna i personalhandboken och på varje avdelning finns de uppsatta på väggarna och personalen har kännedom om dem. 87 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i påståendet "I vår förskola har vi gemensamma mål som är tydliga" (steg 1).

I intervjun med föräldrarna framkommer att de känner till förskolans prioriterade mål och förskolans läroplan. De får kännedom om målen och förskolans uppdrag under inskolningen, på föräldramöten, i den dagliga kontakten, på utvecklingssamtalen och på föräldraforum. 77 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i att de känner till förskolans mål (steg 2). De prioriterade målen finns med i grovplaneringen för varje avdelning. Dessa utvärderas kontinuerligt på pedagogiska kvällar och arbetslagsplaneringar. Förskolan använder sig av reflektionsprotokoll och i dessa dokumenteras och utvärderas verksamheten bland barnen. Varje år genomförs Qualis enkäter till personal, föräldrar och barn. Enkätresultaten utgör underlaget för utvärdering av föregående års mål. I kvalitetsrapporten till förvaltningen redovisar förskolechefen hur förskoleområdet har arbetat med kommunens och utbildningsutskottets mål, de lokala målen och de prioriterade utvecklingsområdena för samtliga elva kvalitetsområden i Qualis samt resultat, analyser och åtgärder för ökad måluppfyllelse. Vi tar del av alla dokument och bekräftar att förskolan dokumenterar och utvärderar sina prioriterade mål. I personalenkäten instämmer 84 procent helt eller till stor del i att de kontinuerligt utvärderar den pedagogiska verksamheten (steg 2). I intervjuer och samtal med arbetslagsledarna och pedagoger berättar de att förskolechefen ofta syns ute i verksamheten. Hon kan snabbt nås per telefon och via mejl. På varje förskola finns en arbetslagsledare. 93 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att förskolan har ett öppet och tillgängligt ledarskap på alla nivåer (steg 2).

Ett demokratiskt synsätt präglar förskolan och beslut fattas utifrån den information som delgivits på husmöten, arbetsplatsträffar, ledningsgruppsmöten och samverkansmöten. Arbetslagsledarna har ett särskilt uppdrag från förskolechefen att leda diskussionsgrupper och vara "Teachers leaders". Alla minnesanteckningar förs in på Schoolsoft och var och en har ansvar för att läsa dessa. Vi ser att policyn är att varje dag gå in och läsa på Schoolsoft och i de personliga mejlen. Personalhandboken har en tydlig beskrivning kring vad ledarskapet och dess organisation innebär samt vilka höga förväntningar som finns på personalen.

Ansvarsfördelningen är också tydlig och finns i personalhandboken. Förskolan har ett ledarskap på alla nivåer som skapar delaktighet och förståelse för uppdraget (steg 3). Vid läsårets början lämnas ett kalendarium ut kring årets aktiviteter. Här kan vi bl.a. läsa om pedagogiska kvällar, husmöten, studiedagar, utvecklingsgruppsmöten, Qualisgruppsmöten och arbetsplatsträffar. I medarbetarsamtalen förs samtal om kompetensbehov. Förskolechefen samlar in alla grovplaneringar och reflektionsprotokoll samt återkopplar till arbetslagen. Efter förskolechefens verksamhetsbesök förs minnesanteckningar och återkoppling ges till arbetslagen. 84 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att förskolans ledning aktivt driver förskolans utveckling och lika stor del instämmer helt eller till stor del i påståendet "I mitt arbetslag har vi en gemensam syn på uppdraget". Vi ser och hör i intervjuer och samtal med personalen att förskolechefen ser till att förskolan kontinuerligt planerar, följer upp och utvecklar utbildningen (steg 3).

I kvalitetsrapporten läser vi om fungerande mål beslutade av Kommunstyrelsen: Förskolan ska vara attraktiv, uppdrag från Utbildningsutskottet: utveckla metoder för kollegialt lärande, utveckla ledarskapet i förskolan och utveckla strategier för rekrytering och bibehållande av personal samt lokala målområden såsom tid, fri lek, lärmiljöer och kollegialt lärande. Till dessa mål finns de prioriterade målen i förskoleområdet och på varje förskola. Samtliga mål bygger på utvärderingar och analyser som genomförs kontinuerligt. Vi verifierar att det finns fungerande mål och utvärderingar på alla nivåer som ligger till grund för fortsatt utveckling (steg 4). Förskolechefen leder tillsammans med arbetslagsledarna förskoleområdets ledningsgrupp, som har möte varannan vecka. Arbetslagsledarna ska vara en länk mellan chef och arbetslag, föra fram, diskutera och stämma av viktiga frågor inför beslut, arbeta med strategiska frågor, ha ett samordnande ansvar för att dokument följs upp och lämnas in i tid samt ha tydliga ansvarsområden i egenkontroll av arbetsmiljöpolicy. Tillsammans med förskolechefen driver de bl.a. kvalitetsarbetet och samordnar planeringsdagar. Arbetslaget och pedagogerna leder arbetet i barngrupperna. Ledarskapet är tydligt och strategiskt på alla nivåer (steg 4). Förskolechefen uppmuntrar pedagogerna att bepröva och analysera sina egna erfarenheter och jämföra dem med andras under pedagogiska kvällar där diskussioner i tvärgrupper med pedagoger från samtliga förskolor förs. Pedagogerna träffar även pedagoger från andra förskolor i kommunen. Det senaste året har det kollegiala lärandet varit i fokus och pedagogerna upplever det som mycket givande. Två och två pedagoger träffas under en gemensam aktivitet och får tillfälle att analysera och utvärdera varandras arbetssätt. Pedagogernas observationer dokumenteras i en Illeris-triangel, ett dokument som delar in aktiviteten i tre hörn; innehåll/regi, drivkraft/motivation samt samspel/samarbete. Efter aktiviteten träffar förskolechefen de två pedagogerna, som presenterar sina trianglar, och samtal förs kring vilka upplevelser och lärprocesser som förekommer. Under innevarande läsår ligger fokus på medlekarrollen i den fria leken. 88 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i påståendet "Jag känner mig sedd och får återkoppling av ledningen" (steg 4).

Förskolechefen stimulerar till stor variation i arbetet med att genomföra förskolans mål genom att varje arbetslag har ansvar för att planera och genomföra arbetet utifrån den barngrupp de har. Variation uppmuntras genom att arbetslagen får presentera sitt arbete för varandra och kollegiet erbjuds att besöka varandra för att ge nya förslag. Arbetet med det kollegiala lärandet har fått kollegiet att upptäcka stora olikheter mellan avdelningarna på samma förskola. Nästa steg är att besöka andra förskolor och där observera och synliggöra

olika förskolors arbetssätt (steg 5). Ledning och pedagoger upplever att Qualisenkätornas resultat ger en tydlig bild över vilken uppfattning personalen har och vad som behöver utvecklas. På varje avdelning finns kommunens Kvalitetsprocesspärm som visar en tydlig struktur kring hela årets innehåll och återkommande uppdrag. Arbetslagsledarna leder de pedagogiska träffarna och förskolechefen är mycket närvarande och för ständigt pedagogiska diskussioner kring innehåll och dagliga aktiviteter. Under medarbetarsamtalet uppmanas all personal att reflektera över vilken roll medarbetaren har som ledare och pedagog för barngruppen. Vi bekräftar att det finns ett tydligt ledarskap för lärandet i alla delar av verksamheten (steg 5). Förskolan har arbetat med Qualis kvalitetssäkringsverktyg sedan läsåret 2008-2009. Vi ser och hör i samtal och intervjuer att all personal är väl insatt i och känner sig delaktig i det systematiska kvalitetsarbetet. 86 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att de känner sig delaktiga i förskolans utveckling och systematiska kvalitetsarbete (steg 5).

Verksamhetens mål utvärderas kontinuerligt men vi kan inte se att mål och utvärdering utgör grund för systematiska förbättringar, vilket är ett kriterium på steg 6. Vi kan inte heller se att förskolan har en långsiktig plan för kvalitetsutveckling, som har sin grund i utvärderingar och påvisade effekter på undervisningen, det andra kriteriet på steg 6.

I självvärderingen placerar fyra arbetslag sin förskola på steg 3, fem arbetslag på steg 4 och tre arbetslag på steg 5. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 5. Vi granskare gör samma bedömning som förskolechefen och placerar förskoleområdet på steg 5. För att nå högre behöver förskolan visa på en långsiktig plan för kvalitetsutveckling, som har sin grund i utvärderingar och påvisade effekter på undervisningen samt att mål och utvärdering utgör grunden för systematiska förbättringar i ett längre perspektiv.

H. Kommunikation

Vid den dagliga kontakten vid lämning och hämtning ges information. Telefonkedja är upprättad där samtlig personal på respektive förskola ingår för att snabbt kunna meddela varandra vid akuta behov av information. Schoolsoft används för information kring uppkomna händelser till all personal och vårdnadshavare. Vid intervjun med föräldrarna framkommer att de är mycket nöjda med informationen på Schoolsoft kring inträffade händelser. De ger oss ett exempel som hade hänt på skolan i Svalöv och där flera polisbilar syntes till. När de kom för att hämta sina barn visste de redan vad som hade hänt och att det i första hand inte berörde förskolorna. Pedagogerna kan alltid nå förskolechefen via hennes mobil. Om det finns akuta behov av kontakter med socialförvaltningen kontaktas förskolechefen som fördelar ansvar och uppdrag. Sammantaget visar detta att information ges vid inträffade händelser och uppkomna behov (steg 1). På hemsidorna finns länkar till Synpunkten, kommunens centrala hemsida, där det finns möjlighet att lägga in synpunkter och klagomål. Kommer det in klagomål som riktar sig mot en specifik förskolas verksamhet är det den förskolan som ska svara på vilka åtgärder som kommer att vidtas. På förskolans föräldraforum finns det möjlighet för vårdnadshavare att lyfta klagomål eller komma med synpunkter. Beslut hur förskolan går vidare med ett klagomål tas i ledningsgruppen i Svalövs tätorts förskolor. Förskolan har skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen, vilka vi tagit del av (steg 1).

På Schoolsoft tar personal och föräldrar del av information, som förskolechefen lägger in. Pedagogerna lägger in dagliga händelser i en verksamhetslogg och barnens portfolio som visar på varje barns utveckling och lärande. Här har pedagogerna kommit olika långt men i övergångsfasen delas även information ut på papper. Förskolan använder sig även av introduktionsmöten, föräldramöten, föräldraforum, mejlkontakt och utvecklingssamtal för att sprida information till föräldrarna. 87 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att förskolan har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenhet. På pedagogiska kvällar avsätts tid till erfarenhetsutbyte, information och kunskapsförmedlande om vilka kurser och utbildningar som pedagoger och ledning har genomfört, vilket gör att vi kan verifiera att förskolan har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenheter (steg 2). Förskolechefen ingår i områdets ledningsteam tillsammans med verksamhetschefer och rektorer. De har ett övergripande ansvar för fördjupad förståelse för områdets utförande. Vi granskare har tagit del av minnesanteckningar från möten där pedagoger och ledning deltar kring övergången från förskola till förskoleklass. Vi ser vilka förväntningar och önskemål förskoleklassens pedagoger har på barnen, när föräldramöten och överlämnandekonferenser ska äga rum och när barnen ska besöka skolan. Föräldrarna har i tidigare utvärderingar önskat att barnen även ska besöka fritidshemmet och därför är även fritidspedagogerna involverade i övergången. Förskolan har etablerade rutiner för att samarbeta med berörda grundskolor (steg 2).

Föräldrarna får god och kontinuerlig information som berör deras barn genom den dagliga kontakten vid lämning och hämtning, i informationsbrev från avdelningarna som skickas ut varje månad och från förskolechefen fyra gånger per år, på anslagstavlor i kapprummen, under inskolningen och i utvecklingssamtalet. 82 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i påståendet "Jag får god och kontinuerlig information om vad som händer på förskolan" (steg 3). Redan under inskolningen läggs stor vikt vid att skapa en god kontakt med föräldrarna. De är välkomna att delta i verksamheten. Personalen arbetar medvetet med att bemöta och ha en positiv kommunikation vid hämtning och lämning. Vid intervjun med föräldrarna hör vi att de är mycket nöjda och anser att de och pedagogerna har ett öppet och förtroendefullt samtalsklimat. 80 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att de som arbetar på förskolan har en förtroendefull kommunikation, vilket även bekräftas i intervjuerna med ledningsgrupp och pedagoger. Det interna och externa samtalsklimatet är öppet och förtroendefullt (steg 3).

Förskolan arbetar aktivt med att använda så lite pappersinformation som möjligt. På Schoolsoft finns mycket information men alla föräldrar är inte bekväma med det digitala instrumentet och har inte loggat in sig ännu. På föräldramötet i höstas bjöd förskolan in till drop-in för att kunna ge stöd och hjälp åt de föräldrar som inte kommit igång. Under intervjun med föräldrarna framkommer att många tycker att det är positivt med Schoolsoft men lite krångligt att komma in via appen. Samtidigt är de nyfikna på vilken information och vilka aktiviteter barnen är med om under dagen. Förskolan kompromissar och anslår parallellt information på anslagstavlor i kapprummen. 61 procent av föräldrarna instämmer helt eller till stor del i påståendet "Förskolan använder modern teknik för att informera om sin verksamhet". 26 procent instämmer till viss del. Aktuell och ändamålsenlig digital teknik används för att förbättra service och kommunikation internt och externt även om Schoolsoft ännu så länge inte används av alla, ett kriterium på steg 4. Förskolan och grundskolan samverkar kring övergången till grundskolan men saknar en fungerande pedagogisk

samverkan med grundskolan, vilket behöver utvecklas för att nå detta kriterium på steg 4.

Samarbetet med socialtjänsten är kontinuerligt och mycket bra när det gäller orosanmälningar och konsultation. Varje månad finns det möjlighet att tillsammans med skolan, elevhälsan och socialtjänsten presentera ett avidentifierat fall för att få råd och stöd i fortsatta åtgärder. En kontaktperson på socialtjänsten är riktad mot förskoleområdet. Var och en kan ringa upp vid behov. Polisen finns i byn och samarbetet med kommunen är nära. Förskolan, socialtjänsten och BVC träffas fyra gånger per år. Förskolechefen och en representant från varje förskola deltar. Syftet är att informera om varandras rutiner och verksamheter. De äldre barnen besöker Räddningstjänsten varje år. De besöker även Naturbruksgymnasiet i Svalöv och får vara med om kosläppet och besöka deras djurpark och smådjursstall. Barnen besöker olika föreningar samt äldreboende vid Lucia. Både Kulturskolan och Fridhems folkhögskola erbjuder teaterföreläsningar. Förskolan har en etablerad kommunikation med socialtjänsten, myndigheter och närsamhället i övrigt (steg 5). 64 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att förskolan har en etablerad kommunikation med socialtjänsten, myndigheter och närsamhället i övrigt. 25 procent instämmer till viss del.

I självvärderingen placerar tre arbetslag sin förskola på steg 3, fyra arbetslag på steg 4, två arbetslag på steg 5 och tre arbetslag på steg 6. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 5. Vi bedömer att förskoleområdet placeras på steg 3. Vårdnadshavarna får god och kontinuerlig information som berör deras barn och det interna och externa samtalsklimatet är öppet och förtroendefullt. Aktuell och ändamålsenlig teknik används för att förbättra service och kommunikation internt och extern, till stor del men behöver användas av alla för att nå detta kriterium. För att nå steg 4 fullt ut behöver förskolan och grundskolan tillsammans skapa en fungerande pedagogisk samverkan. Förskolan har en etablerad kommunikation med socialtjänsten, myndigheter och närsamhället i övrigt, vilket är kriteriet på steg 5.

I. Kompetens

84 procent av medarbetarna år 2015 har utbildning för att arbeta med barn. Övrig personal är resurspersoner och vikarier. Innevarande år har andelen medarbetare med utbildning för att arbeta med barn ökat med fem procentenheter. Andelen pedagoger med högskoleutbildning ligger något högre än i Svalövs kommun och i riket i stort. Denna grupp har år 2016 ökat till 56 procent. Vi bedömer att förskolan har en hög andel medarbetare med utbildning för att arbeta med barn respektive medarbetare med högskoleutbildning (steg 1 och 4).

Tabell 4: Andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen och andel medarbetare med annan utbildning för arbete med barn

Kvalitetsområde Kompetens	Svalövs tätorts förskolor år 2015	Genomsnitt i Svalövs kommun år 2015	Genomsnitt i riket år 2015 enligt Skolverket
Andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen	46 %	43 %	44 %
Andel medarbetare med annan utbildning för arbete med barn	38 %	saknas	34 %

Förskolan har en plan för introduktion av nyanställda, vilken vi tagit del av. Varje ny medarbetare får ett välkomsthäfte med information. Den första arbetsdagen möter förskolechefen upp och berättar om förskolans rutiner och uppdrag. Personalhandboken och andra dokument delas ut. Arbetslagsledaren har ansvar för att ta hand om och presentera den nya medarbetaren och arbetslaget har ansvar för att ge det stöd som krävs. Efter någon vecka träffas den nyanställda och förskolechefen för att stämma av hur allt fungerar (steg 1).

Under medarbetarsamtalet diskuteras vilka kompetensbehov som medarbetaren har och vid inventeringssamtal och utvärderingar uppkommer de behov som verksamheten har. Förskolechefen sammanställer kompetensbehoven för individen, gruppen och organisationen. 77 procent av personalen instämmer helt eller till stor del i att kompetensutvecklingen utgår ifrån förskolans, arbetslagen och individens behov. 16 procent instämmer till viss del. I intervjun med pedagogerna anser de att förskolan har en gedigen gemensam kompetensutvecklingsplan men att vissa pedagoger skulle önska mer individuell kompetensutveckling, exempelvis IT, naturvetenskap och teknik för små barn samt känsliga samtal. I personalenkäten instämmer 66 procent helt eller till stor del i påståendena "Kompetensutveckling har hög prioritet i vår förskola" och "Det finns en plan för min kompetensutveckling". 27 procent instämmer till viss del i att kompetensutvecklingen har hög prioritet och 16 procent instämmer till viss del i att finns en plan för deras kompetensutveckling. Flera som besvarade enkäten var vikarier och hade inte haft något medarbetarsamtal. Även om det finns önskemål mot mer riktad individuell kompetensutveckling så bedömer vi att kompetensutvecklingen i stort är kopplad till individernas och verksamhetens behov (steg 2).

Förskolan har gemensamma och individuella kompetensutvecklingsplaner. I det insända materialet läser vi avkodade individuella kompetensutvecklingsplaner och sammanställningar på gemensamma planer. I kvalitetsrapporten, som skickas in till förvaltningen, läser vi om vilka insatser som genomförts (steg 3). Förskolechefen informerar att förskolan avsätter cirka 1 500 kronor till kompetensutveckling. Till detta kommer centrala föreläsningar och kompetensutveckling som arrangeras centralt såsom pedagogisk dokumentation. Personalens tid räknas inte in. Vi konstaterar att förskolan sammantaget avsätter goda resurser för såväl gemensam som individuell kompetensutveckling (steg 3).

Alla planerade kompetensutvecklingsinsatser utvärderas, ibland direkt i anslutning till utbildningen och ibland i samband med planerings- och utvärderingsdagar. På medarbetarsamtalet får den som genomfört en utbildning berätta hur hen har tillämpat den nya kunskapen. De pedagogiska kvällarna och arbetsplatsträffarna nyttjas också till att delge kollegorna om utbildningen och vara ett stöd till de övriga i arbetslaget. Uppföljning och tillämpning av genomförd kompetensutveckling görs regelbundet (steg 4). Förskolan har numera god kontinuitet i bemanningen, enligt förskolechefen. I februari lämnas ett dokument ut till varje medarbetare där de fyller i sina önskemål inför nästa läsår. Förskolechefen kan då i god tid upptäcka om det blir en planerad förändring och organisationsplaneringen kan påbörjas direkt (steg 4).

När det gäller en ordinarie tjänst, som blir vakant, annonseras tjänsten direkt. I annonserna söks i första hand förskollärare för att kunna öka andelen medarbetare med högskoleutbildning. När en medarbetare närmar sig pensionsavgång tas frågan upp i

medarbetarsamtalet om hur medarbetaren funderar framöver. När det gäller timvikarier finns en lista som ligger på Schoolsoft som alla kan ta del av. Den uppdateras kontinuerligt så att den alltid är aktuell. För att bli timvikarie krävs erfarenhet av arbete med barn eller barnskötarutbildning. Förskolorna tar emot förskollärarstudenter från Malmö högskola, vilket ökar möjligheterna att anställa dem när de är klara med sina studier. Ledning och pedagoger deltar på företagsmässan, som riktar sig till medborgare och andra som har intresse för Svalövs kommun. Där presenteras verksamheten genom konkreta föremål och anslag. På Bo- och villamässan i Malmö informerar förskolorna om sin verksamhet för familjer som är intresserade av att flytta till Svalöv och samtalar med personer som är intresserade av att söka arbete i kommunen. Förskoleområdet skapar själv annonserna till Platsbanken. Ett annat sätt att sprida information om förskolorna och om att förskolorna söker pedagoger är att pedagogerna lägga ut en annons på Facebook. Personalen är medveten om att de är värdebärare av sin förskola och pratar gott om den. Förskolan tillämpar framgångsrika metoder för att rekrytera personal på kort och lång sikt (steg 5).

I självvärderingen placerar sju arbetslag sin förskola på steg 3, två arbetslag på steg 4 och tre arbetslag på steg 5. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 6. Vi bedömer att förskoleområdet placeras på steg 4. Förskolan tillämpar framgångsrika metoder för att rekrytera personal på kort och lång sikt, ett av kriterierna på steg 5. Det andra kriteriet på steg 5 handlar om att kompetensutvecklingen grundas på utvärderingar med koppling till förskolans långsiktiga utveckling. Vi bedömer att den individuella kompetensutvecklingen i högre grad måste grunda sig på ett inverterat och långsiktigt behov av ny kompetens för att öka hela förskoleområdets måluppfyllelse i det nationella uppdraget.

J. Resursutnyttjande

Tabell 5: Kostnader och nettoresultat

Kvalitetsområde Resursutnyttjande	Svalövs tätorts förskolor år 2015	Genomsnitt i Svalövs kommun år 2015	Genomsnitt i riket år 2015 enligt Skolverket
Totalkostnad per barn	112 863 kr	128 800 kr	138 800 kr
Totalkostnad exklusive lokaler	98 621 kr	108 900 kr	119 000 kr
Personalkostnadens andel	74,9 %	67,7 %	72,4 %
Nettoresultat vid senaste boks slut år 2015	-164 998 kr	-----	-----

Ovanstående tabell visar att totalkostnaden per barn och totalkostnaden exklusive lokaler är lägre i jämförelse med Svalövs kommun och riket i stort. Personalkostnadens andel är högre än i riket och mycket högre än i Svalövs kommun.

Förskolechefen har kontinuerliga möten med områdets ekonom då uppföljningar görs av löpande intäkter och kostnader (steg 1). Vid halvårsboks slut och boks slut genomförs en mycket noggrann genomgång med skriftliga analyser av resultatet. Svalövs kommun använder budgetprogrammet Hypergene, som upplevs som ett överskådligt ekonomiskt program. Det är

lätt att ta fram prognoser månadsvis. Denna möjlighet utnyttjas vid alla uppföljningar. Prognoser görs i relation till budget och utfall (steg 2). År 2014 uppvisade förskoleområdet ett litet överskott medan området år 2015 visade på ett underskott på 165 tkr. Den totala budgeten för området var 17,3 miljoner kronor, vilket innebär att underskottet var 9 promille. Vi bedömer att förskolan har en budget i balans (steg 2).

På varje förskola finns ett budgetombud som träffar ekonomen fyra gånger per läsår. Deras uppdrag är att förmedla information vidare till sina kollegor. Varje avdelning har en summa pengar som de ansvarar för och den ska i synnerhet användas till förbrukningsvaror. Det finns ansvariga för inköp av städ- och hygienartiklar. De gemensamma kostnaderna för exempelvis IT, inventarier och kompetensutveckling är förskolechefen delaktig i innan inköp utförs. I intervjuerna med pedagogerna framkommer att de känner sig delaktiga och insatta i ekonomin. De berättar att förskolechefen informerar om ekonomin på varje arbetsplatsmöte och vi ser på både dagordningar och minnesanteckningar från dessa möten att budgeten och aktuella utfall och prognoser har lyfts. I personalenkäten instämmer 80 procent helt eller till stor del i påståendet "Jag känner till hur förskolan utnyttjar sina resurser". Vi kan bekräfta att förskolan har metoder för att skapa delaktighet i ekonomin (steg 3). Förskolechefen för en dialog med pedagogerna kring resursfördelning till barnens behov av utveckling och stöd inför varje placering. Sammansättningen av gruppstorlek med hänsyn till ålder, kön, behov och kulturell bakgrund ingår. I planeringen ingår även att ta hänsyn till lokalresurserna. I området är det mycket stor skillnad av utrymme på de olika förskolorna. Pedagogernas schema är anpassat efter barnens behov över hela dagen. Extra tilläggsbelopp till att anställa fler pedagoger kan sökas om det finns barn med stora behov av extra stöd (steg 3). I kalendariet och minnesanteckningar från olika möten ser vi att tid har avsatts för det systematiska kvalitetsarbetet. Qualis material med enkäter och självvärderingar används. I grovplaneringen ingår de prioriterade målen i Qualis. I det insända materialet tar vi del av ifyllda mallar från avdelningarna exempelvis för grovplanering, reflektionsprotokoll och handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd. I dessa dokument läser vi om analyser, utvärderingar och nya tankar på hur pedagogerna ska arbeta vidare. Förskolechefen säkerställer att stöd och resurser finns för det systematiska kvalitetsarbetet genom att tid avsätts till att genomföra diskussioner på arbetsplatsträffar, i utvecklingsgrupper och på planeringsdagar (steg 3).

Förskolechefen har det övergripande ansvaret för budgeten. Till sin hjälp finns områdets ekonom. Diskussioner kring resurshantering sker i samverkansrådet och på arbetsplatsträffar. Förskolechefen genomför verksamhetsbesök på varje avdelning där hon skapar sig en egen uppfattning kring grupsammansättning, pedagoger och lokalens utformning, det pedagogiska materialet och lärmiljön i stort. Vi tar del av förskolechefens minnesanteckningar från varje besök och i intervjuer och samtal med pedagoger hör vi att de är uppskattar besöken och att de får reda på vilka styrkor och förbättringsområden avdelningen har. Budgetansvariga informerar sina kollegor. Personalresurserna utnyttjas mellan avdelningarna och förskolorna. Vikarier sätts endast in om det inte går att lösa frånvaron med befintliga resurser vilket vi ser vid vårt besök då pedagogerna på en av förskolorna träffas en morgon och snabbt omfördelar resurserna. Metoder för resurshantering utvecklas på flera nivåer (steg 4). På varje avdelning finns en pedagog som ansvarar för Qualis. Pedagogerna från samtliga avdelningar träffas kontinuerligt för att diskutera och följa upp hur arbetet fortlöper. Den Qualisansvariga har även som sitt uppdrag att hålla Qualisarbetet levande på planeringar och andra aktiviteter. I

enkätresultaten där resultaten är goda diskuteras framgångsrika metoder. På studiedagar och pedagogiska kvällar avsätts tid till kvalitetsdiskussioner. Planeringen har diskuterats i ledningsgruppen inför dessa tillfällen. En utvecklingsstrateg är anställd i Svalöv. Utvecklingsstrategen ingår i nätverk med andra kommuner och får där ta del av ny forskning kring arbetet i förskolan som sedan delges alla förskolor i Svalöv. Tid avsätts för återkommande diskussioner om kvalitetssäkring av utbildningen dvs. innehåll och arbetssätt (steg 4).

I självvärderingen placerar tre arbetslag sin förskola på steg 3 och nio arbetslag på steg 4. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 5. Vi granskare bedömer att förskoleområdet placeras på steg 4. För att nå högre måste varje avdelning tillämpa ett effektivt resursutnyttjande, i synnerhet personellt, som är kriteriet på steg 5.

K. Image

I den skriftliga redovisningen, i intervjuer och samtal med personalen ser och hör vi att förskolan gör försök att påverka sin image genom att tala väl om sin förskola och kommunens verksamhet. Personalen är välkomnande när de får besök och bjuder gärna in besökare till avdelningarna för att visa upp sin verksamhet. I broschyrer presenteras förskolorna och pedagogerna ställer ut på Svalövs företagsmessa. På föräldraforum diskuteras image och föräldrarnas tankar är framförallt att förskolan bör delta i de aktiviteter som erbjuds i kommunen, exempelvis Kosläppet, Hälsolunken, teaterföreställningar och biobesök. Vi ser i dokumentationen att förskolan deltar i aktiviteterna (steg 1).

Genom väggdokumentation på alla avdelningar och foton och den pedagogiska dokumentationen på montrar under företagsmässan visar pedagogerna vad verksamheten på förskolan innehåller, vilket bidrar till förskolans image (steg 2). Förskolan följer upp hur imagen har påverkats av de egna insatserna genom Qualisenkäter och samtal med föräldrarna i olika möten. I intervjun med föräldrarna uttrycker de att de är mycket nöjda med förskolan och att de på föräldramöten diskuterar verksamhetens innehåll (steg 2).

Förskolorna informerar om sin verksamhet på hemsidorna, på företagsmässan, i informationsbroschyren som delas ut på BVC och biblioteket, på olika möten med föräldrarna, på vernissage och drop-in, på Schoolsoft och på alla avdelningarna. Vi kan verifiera att förskolan har flera metoder för att marknadsföra sig externt (steg 3).

Varje år analyseras resultaten i personal- och föräldraenkäterna inför arbetet med nya målsättningar och skrivandet av kvalitetsrapporten. Det som framkommer tas upp i olika forum. Ibland har ledning och pedagoger inte informerat tillräckligt om sitt uppdrag och verksamheten och andra gånger framför föräldrarna synpunkter som förskolorna tar till sig i förändringsarbetet. Förskolorna har metoder för att kontinuerligt utvärdera sin image men i intervjuer och samtal med pedagogerna var de inte insatta i vilka metoder förskolan har och kunde inte svara på vad de gjorde för att förbättra sin image, vilket är ett kriterium för steg 4. 67 procent av föräldrarna anser att förskolan har ett gott rykte, 83 procent kan rekommendera sina vänner att placera sina barn i deras förskola och 85 procent är nöjda med sitt barns förskola. 77 procent av personalen tycker att förskolan har ett gott rykte, 89 procent

rekommenderar vårdnadshavarna att placera sina barn i sin förskola och 89 procent är nöjda med sin förskola. Pedagogerna har en samsyn kring sitt uppdrag och arbetar mot gemensamma mål som är förankrade i de styrdokument som finns. Föräldrarna beskriver i intervjun att förskolorna har en bra verksamhet för deras barn, att pedagogerna är lyhörda och tar tillvara barnens intressen, att de är engagerade och att föräldrarna känner sig trygga när de lämnar sina barn där. Vi bedömer att förskolornas image speglar förskolans förmåga att genomföra det nationella uppdraget (Steg 4).

Ett av kriterierna på steg 5 är att förskolan har en god image. Här skiljer sig förskolorna åt, vilket de även gör på andra kriteriet på steg 5, som kräver att förskolan är känd för att ha hög måluppfyllelse i det nationella uppdraget. I självvärderingen placerar sju arbetslag sin förskola på steg 3, ett arbetslag på steg 4 samt fyra arbetslag på steg 5. Förskolechefen placerar förskoleområdet på steg 4. Vi bedömer att förskoleområdet placeras på steg 3. Området har metoder för att marknadsföra sig externt, kriteriet på steg 3. Imagen speglar förskolans förmåga att genomföra det nationella uppdraget, ett av kriterierna på steg 4. Förskolan har metoder för att kontinuerligt utvärdera sin image men flera pedagoger är inte insatta och kan inte ge exempel på vilka metoder förskolan har för att förbättra sin image. Alla pedagoger behöver vara involverade i och använda olika metoder för att utvärdera förskolans image och därmed kunna förbättra bilden över tid.

Slutomdöme

På Norrgårdens, Svalans och Solstrålens förskolor i Svalövs kommun genomsyrar värdegrunden all verksamhet. Förskolornas innehållsrika och inbjudande lärandemiljöer väcker barnens intresse. Lärmiljöerna såväl utomhus som inomhus får barnen att leka, skapa och utforska. Föräldrarna uttrycker att pedagogerna är lyhörda och engagerade. Det strategiska och medvetna ledarskapet skapar goda förutsättningar för fortsatt utveckling.

Förskolorna har sedan föregående granskning i november 2016 genomfört ett framgångsrikt förbättringsarbete inom området Barns delaktighet och inflytande. Förskoleområdet når totalt 73 poäng och blir därmed certifierad enligt Qualis kvalitetssäkringssystem, där kravet för certifiering är minst 60 poäng totalt och lägst steg 3 inom samtliga kvalitetsområden.

Förskolans starkaste områden som är viktiga att tillvarata och en tillgång i det fortsatta kvalitetsarbetet är:

- **Normer och värden:** Pedagogerna är engagerade, barnen trivs och föräldrarna känner sig trygga när de lämnar sina barn på förskolan. Förskolorna arbetar aktivt med likabehandling och mot kränkande behandling, vilket bidrar till det förtroende och den ömsesidiga respekt som vi ser på förskolorna.
- **Förskola och hem:** Under den föräldraaktiva inskolningen läggs grunden för ett förtroendefullt samarbete och en öppen kommunikation mellan förskola och hem. Föräldrarna involveras i grovplaneringar, utvärderingar och nya målsättningar.
- **Organisation:** Organisationen är tydlig med bra struktur, tydliga ansvarsområden,

utarbetade handlingsplaner och rutiner för olika situationer.

- **Styrning och ledarskap:** Förskolechefens ledarskap är öppet, tillgängligt, tydligt och strategiskt. Förskolechefen ser till att förskolorna kontinuerligt planerar, följer upp och utvecklar utbildning samt uppmuntrar pedagogerna att bepröva och analysera sina egna erfarenheter och jämföra dem med andras.

Förskolan har stora möjligheter att komma vidare och bör arbeta med samtliga kvalitetsområden men i första hand med nedanstående. När förskolan gör sin handlingsplan för det fortsatta kvalitetsarbetet bör följande förbättringsområden vara i fokus:

- **Utveckling och lärande:** Det finns skillnader mellan arbetslagen kring att stimulera och utmana varje barns utveckling och lärande. Alla pedagoger behöver på ett tydligare sätt visa hur de stimulerar och utmanar varje barn. En handlingsplan bör utarbetas för miljö- och naturvårdsfrågor så att all verksamhet genomsyras av miljö och naturvård på samtliga förskolor.
- **Kommunikation:** Förskolan bör verka för att skapa en fungerande pedagogisk samverkan med grundskolan kring något av områdena språk och kommunikation, naturvetenskap, matematik och teknik, så att det blir en röd tråd i barnens lärande.
- **Resursutnyttjande:** Förskolorna bör verka för ett effektivt personellt resursutnyttjande i alla delar av verksamheten.

Med hjälp av dokument och mallar som tagits fram, strukturen i verksamheten och engagerade pedagoger ser vi att samtliga förskolor har goda förutsättningar att lyckas i sitt kvalitetsarbete. Generellt gäller att alla pedagoger även i fortsättningen måste ta ansvar för att varje barns utveckling och lärande dokumenteras. Att koppla ihop ett effektivt personellt resursutnyttjande med kompetensutveckling kring naturvetenskap, teknik och IT kommer att medföra att pedagogerna på ett bättre sätt har möjlighet att utnyttja tiden till bl.a. dokumentation i Schoolsoft.

Slutligen vill vi framföra vårt varma tack för det vänliga bemötandet som alla visade vid vårt besök och för det gedigna material som vi fick i god tid före besöket. Vi önskar ledning, pedagoger och barn lycka till med det fortsatta förbättringsarbetet.

Helsingborg 5 december 2016

Kvidinge 5 december 2016

Ingrid Johnsson

Sara Bergqvist

Helsingborg 30 maj 2017

Ingrid Johnsson

Bilaga: Sammanställning av poäng.

Qualisgranskning förskola – poängmatrix

Förskola Svalan, Norrgården & Solstrålen

	Kvalitetsområden	Faktor	Steg							Poäng	
			1	2	3	4	5	6	7		
A	Utveckling och lärande	3			x						9
B	Normer och värden	2						x			10
C	Barns delaktighet och inflytande	2				x					8
D	Arbetsätt och pedagogroll	2				x					8
E	Förskola och hem	2						x			10
F	Organisation	1				x					4
G	Styrning och ledarskap	2						x			10
H	Kommunikation	1			x						3
I	Kompetens	1				x					4
J	Resursutnyttjande	1				x					4
K	Image	1			x						3

Poängsammanställning		Villkor
Svalan, Norrgården & Solstrålen	73	
Certifiering - lägst	60	Alla kvalitetsområden steg 3 eller högre
Maxpoäng	126	